

Briselē, 2019. gada 16. maijā
(OR. en)

9300/19

SUSTDEV 88
RELEX 504
ENV 484
ONU 56
ACP 61
FIN 357
DEVGEN 106
AGRI 258
CLIMA 141

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2019. gada 16. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	8908/19
Temats:	Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 33/2018 ar nosaukumu "Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk" – Padomes secinājumi (2019. gada 16. maijs)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 33/2018 "Cīņa pret pārtuksnešošanos ES: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk", kurus Padome pieņēma 3690. sanāsmē 2019. gada 16. maijā.

**Padomes secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 33/2018 ar nosaukumu
"Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas
aktīvāk"**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

1. PAUŽ GANDARĪJUMU par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 33/2018 ar nosaukumu "Cīņa pret pārtuksnešošanos Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārīkojas aktīvāk";
2. ATBALSTA īpašā ziņojuma secinājumus un ieteikumus;
3. UZSVER, cik svarīga ir cieša sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm, vēršoties pret aizvien pieaugošo apdraudējumu, ko Eiropas Savienībā rada pārtuksnešošanās, augsnes degradācija un sausums;
4. ATZĪST
 - i) to, cik būtiska nozīme, vēršoties pret pārtuksnešošanās, augsnes degradācijas un sausuma radīto pieaugošo apdraudējumu, ir zemes resursu ilgtspējīgai apsaimniekošanai;
 - ii) pieaugošo vajadzību pēc saskaņotības un sinerģijām ES tiesiskajā regulējumā, jo īpaši starp kopējo lauksaimniecības politiku, tematisko stratēģiju augsnes aizsardzībai, ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām, ES meža stratēģiju un ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju;
 - iii) vajadzību paātrināt pasākumus ES un dalībvalstu līmenī un aktīvi iesaistīties augsnes aizsardzības saglabāšanā;
 - iv) nepieciešamību palielināt augsnes kvalitāti un pārtraukt zemes un augsnes degradācijas procesu saskaņā ar saistībām, kas noteiktas Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, jo īpaši 15.3. mērķī par to, ka pēc brīvprātības principa tiek panākts neitrāls augsnes degradācijas stāvoklis (*LDN*) ¹;

¹ Pieņemts kā pamatkoncepts ANO Konvencijā par cīņu pret pārtuksnešošanos (*UNCCD*), 2018.–2030. gada stratēģiskais satvars.

5. APZINOTIES

- i) jaunāko starptautisko ziņojumu par klimata pārmaiņu tendencēm, piemēram, pēdējā IPCC ² novērtējuma ziņojuma, rezultātus, kas uzrāda datus par pieaugošiem sausuma rādītājiem, jo īpaši Eiropas dienvidu un dienvidaustrumu valstīs, kā arī par ekstremālu parādību kvantitāti un kvalitāti (tostarp par notikumiem saistībā ar sausumu);
- ii) IPBES ³ un degradācijas un atjaunošanas novērtējuma konstatējumus;
- iii) uz starptautiskiem pētījumiem balstītās jaunākās prognozes par klimata pārmaiņām, kuras uzrāda sausuma pieaugumu un nokrišņu daudzuma izmaiņas, kas izraisa pārtuksnešošanos;
- iv) starptautiskus pētījumus, kuros norādīts, ka pēdējā desmitgadē Dienvideiropā un Dienvidaustrumeiropā ⁴ ir aplēsts pārtuksnešošanās pieaugums par 10 % ⁵ un ka šī parādība pastāvīgi plešas ziemeļu virzienā ⁶;

6. ATZĪST

- i) pieaugošo konvergenci starptautiskos pētījumos un analīzēs par to, ka veselīga augsne ir būtisks faktors pārtuksnešošanās seku mazināšanā, ņemot vērā to, ka augsne ir lielākā oglekļa krātuve un visu ekosistēmu un kultūraugu zemes pamats un ka tai ir nozīmīga ūdensnoturspēja, kā arī tās lomu sabiedrības noturības pret vides pārmaiņām uzlabošanā;
- ii) ar pārtuksnešošanās saistītos riskus attiecībā uz dzīves kvalitāti un lauku iedzīvotāju ienākumiem;
- iii) un augsnes organiskā oglekļa nozīmīgumu – gan lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, gan arī iespējamo negatīvo ietekmi, ko var izraisīt pārtuksnešošanās, samazinot augsnes organiskā oglekļa krājumus;

² Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes Īpašais ziņojums "Globālā sasilšana par 1,5 °C", <https://www.ipcc.ch/sr15/>

³ Starpvaldību zinātniski politiskā platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā.

⁴ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 33/2018, 72. punkts, 43. lpp.

⁵ Dati aplēsti, pamatojoties uz informāciju, kas iekļauta Eiropas Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 33/2018, 5. punkts, 11. lpp.; EVA pētījums par pārtuksnešošanos Eiropas dienvidos, austrumos un centrālajā daļā; R. Prāvālie, C. Patriche, G. Bandoca, "Quantification of land degradation sensitivity areas in Southern and Central Southeastern Europe. New results based on improving DISMED methodology with new climate data" (Pret zemes degradāciju jutīgo apgabalu platības noteikšana Dienvideiropā un Eiropas centrālās daļas dienvidaustrumos. Jauni rezultāti, kas balstīti uz DISMED metodikas uzlabošanu ar jauniem datiem par klimatu), *Catena: an interdisciplinary journal of soil science, hydrology, geomorphology focusing on geoecology and landscape evolution*, Nr. 158, 2017. g.; 309.–320. lpp.

⁶ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 33/2018, 8. punkts, 13. lpp.

7. AICINA Komisiju attiecīgi turpināt pētīt ciešo saistību/saikni starp pārtuksnešanos, zemes degradāciju un sausuma parādības ietekmi un klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, kā arī bioloģiskās daudzveidības pasākumiem, kā uzsvērts revīzijas ziņojuma rezultātos;
8. UZSVER, ka ir jāpastiprina sinerģijas starp *UNCCD* ⁷, *UNFCCC* ⁸ un Konvenciju par bioloģisko daudzveidību ⁹, lai novērstu zemes un augsnes degradāciju;
9. MUDINA Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm apsvērt
 - i) nepieciešamību atbalstīt pilnīgu novērtējumu par pārtuksnešanās un zemes degradācijas parādībām ES līmenī;
 - ii) pieejamās iespējas un saistības ES līmenī attiecībā uz zemes degradācijas neitralitātes mērķi, tostarp nepieciešamību veicināt kopējas metodoloģiskās sistēmas pieņemšanu, pamatojoties uz saskaņotām un uzticamām definīcijām IAM prasību ¹⁰ risināšanai saistībā ar pārtuksnešanos un zemes degradāciju;
 - iii) nepieciešamību izstrādāt metodes un rādītājus saskaņā ar visnovatoriskākajiem pētījumiem un tehnoloģijām, tostarp Zemes novērošanas tehnoloģijām un satelītattēliem, lai uzlabotu to, kā tiek mērīts progress IAM sasniegšanā ar efektīvu un konkrētu atgriezenisko saiti no visa finansētā projekta;
10. UZSVER, ka ir svarīgi uzraudzīt sistēmas, to sarežģītību (*in situ* un tālizpētes metodes, jo īpaši satelītattēlus), to saskaņošanu, pirmkārt, reģionālā līmenī, lai sasniegtu IAM, tostarp zemes degradācijas neitralitāti;

⁷ Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencija par cīņu pret pārtuksnešanos.

⁸ Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām.

⁹ Konvencija par bioloģisko daudzveidību.

¹⁰ Konkrēti, dalībvalstis būs pilnībā iesaistītas Komisijas uzsāktajā projektā par to ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu ES, kuri saistīti ar augsni un zemi.

11. ATBALSTA Komisiju saistībā ar tās apņemšanos, sadarbībā ar dalībvalstīm un pamatojoties uz Pasaules pārtuksnešošanās atlantu ¹¹ un ES pētniecības projektu rezultātiem, pilnībā izvērtēt pārtuksnešošanos un zemes degradāciju Eiropas Savienībā, ņemot vērā ES un dalībvalstu līmenī pieejamo informāciju, tostarp informāciju no Zemes novērošanas datiem;
12. AICINA Komisiju, cik vien iespējams pamatojoties uz esošajiem datiem, veikt šādu pilnīgu izvērtējumu, ņemot vērā metodiku, kas izstrādāta ziņošanai *UNCCD*;
13. IESAKA īpašā pētījuma rezultātus darīt pieejamus interaktīvākā un lietotājam draudzīgākā veidā, un izmantot Augsnes aizsardzības ekspertu grupas darbu, lai apspriestu metodikas izstrādi un iespējamo mērķa noteikšanu attiecībā uz *LDN*;
14. UZSVER Augsnes aizsardzības ekspertu grupas darba nozīmi un to, cik būtiskas ir horizontālās ietekmes (piemēram, klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības izzušana, migrācija u. c.) uz pārtuksnešošanos, zemes degradāciju un sausumu;
15. ATZĪST, ka ir nepieciešama bāzes līnija ES pārtuksnešošanās statusa noteikšanai, ņemot vērā ekonomisko, sociālo un vides ietekmi;
16. UZSVER, ka ir vajadzīga integrēta izpratne par riskiem, kas saistīti ar zemes degradāciju, pārtuksnešošanās un sausuma parādībām, un par to sociālo un ekonomisko ietekmi, lai efektīvi izstrādātu saskaņotāku politiku Eiropas Savienībā politikas veidotāju atbalstam ES un dalībvalstu līmenī;
17. AICINA turpināt pārdomas par finansēšanas shēmu, kas paredzēta, lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot *UNCCD*, īpaši ņemot vērā *LDN* mērķa noteikšanas procesu un saistītos pasākumus, kuri nepieciešami tāda mērķa sasniegšanai;

¹¹ Eiropas Komisija, Kopīgais pētniecības centrs,
<https://wad.jrc.ec.europa.eu/aridityprojections>

18. AICINA Komisiju:

- i) turpināt apsvērt finansēšanas shēmu, lai, pamatojoties uz kopējo politikas pieeju, apzinātu degradēto zemi, izmantojot īpašus augsnes aprakstus;
 - ii) aktīvi iesaistīties, lai saglabātu un palielinātu augsnes kvalitāti un apturētu augsnes degradācijas procesu;
 - iii) veikt pasākumus, lai ES pašreizējos finansēšanas mehānismos ieviestu projektu par attiecināmību saistībā ar pārtuksnešošanos, zemes degradāciju un sausumu;
 - iv) pētīt jaunus veidus, kā finansēt pret pārtuksnešošanos vērstu tiešu pasākumu īstenošanu.
-